

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Razmere v Ljutomeru.

V občé ne odobravano, ako se vpletajo v političnih bojih preveč posamezne osebe in njih delovanje. Ako danes zapustimo to načelo, storimo samo zaradi tega, ker smo prisiljeni od naših nemčurskih nasprotnikov. Dolgo je mirovala naša slovenska stranka. Vse smo storili, da bi se vrnil nekdanji mir v naš prijazni trg. V tem oziru pokažemo samo jeden slučaj. Lani so nemčurji prosili deželni šolski svet za čisto nemško šolo. Deželni šolski svet je vprašal pri krajnem in okrajnem šolskem svetu, kaj mislita o tem. Oba, čeravno po večini slovenska, sta izrekla, da nimata prav ničesar zoper nemško šolo, ako je postavno število nemških otrok. S tem je pokazala slovenska stranka jasno svojo spravljalnost in pravicoljubnost, da ima vsak tirjati ravnopravnosti na podlagi postave. Prepričani smo bili, da bodo naši nasprotniki nehali in se naveličali rovat in hujskati. Jako pa smo se motili. Postajali so dan na dan predrzniši. Oni nečejo mira, nečejo sprave. Nas in naših pravic ne marajo priznati. S tem so nam potisnili siloma orožje v roko. Mi ga sprejmemo, a potem je toliko gotovo, da ga poprej ne odložimo, dokler ne bode boj končan.

Pred leti še nismo poznali takega hujskanja. V složnem, prijateljskem zadovoljstvu smo živeli s svojimi nasprotniki. Shajali smo se skupno v gostilnah in razložka ni bilo med nami. Prišel pa je v naš trg sedanji poštar Franc Mavrič. S prihodom tega človeka se je začelo rovanje in šuntanje. Na njegovo komando ni smel noben nemčur več zahajati v slovenske gostilne in štacune. Slovence so odstranili iz tako imenovanega »čitalnega društva.« Ravno tako je bilo njegovo postopanje pri olepšalnem društvu. Celó v čisto nemško gasilno društvo je spravil prepir in svajo. Njegova želja je bila, da se ustanovi tudi v našem trgu nemški šulverein. Pa tedanji okr. glavar Mac-Nevin je to zabranil s svojim uplivom ter je obsodil to društvo, da je židovsko-prajzov-

skega pokolenja. Ko je prišel grof Attems kot okrajni glavar, hitro se je osnoval nemški šulverein in tudi sūdmarka. Našemu poštarju pa to ni bilo zadosti: mi hočemo imeti svojo šolo, kjer se bodo otroci učili samo nemščine brez tistega, nemčurskemu ušesu neprijetnega pozdrava: »Hvaljen bodi Jezus Kristus.« Tako je komandiral naš Franček in začel je pobirati podpise za tako šolo. Mnogi so podpisali, ki niso čisto nič o vsebini vedeli; drugi zopet so dali svoj podpis, ker so jih čisto napačno poučili. Tretji in četrti so podpisali, — ker so siromaki morali! Tako je naš poštar hodil in beračil od hiše do hiše na razne načine podpisov. Slovensko prebivalstvo je vse to videlo in velika razburjenost se ga je polastila.

Hitro smo videli, kako velik upliv ima naš Mavrič. Slovenske zastave so o otvoritvi železnice odstranili in zakopali. Nemčurski smrkavci so nam trgali vabila v proslavo rojstnega dneva presvitlega vladarja z voglov in prajzovska pesem »Die Wacht am Rhein« se je razlegala po Ljutomerskem trgu. Slovensko prebivalstvo pa je stiskalo krčevito pest. Vsak trenotek se je bilo bati najhujšega. Naši okoličanje niso iz blata. Toda slovenski voditelji so zabranili z odločilno besedo, da se ni zgodilo, kar bi si sicer nemčurji zaslužili. Upliv poštarja Franca Mavriča še je segal mnogo višje. Ko so prišli premilosti knezoškof delit sv. birme, Slovenci niso smeli razobesiti slovenskih trobojnic, akoravno je povsod zraven tudi visela cesarska zastava. A tri dni po tem so smeli nemčurji razobesiti nemško-prajzovske zastave, če tudi tu in tam ni bilo nobene cesarske zraven. In ko so lovili deco za nemško šolo ter je hodil poštar Franc Mavrič od hrama do hrama, ravno tako tudi drugi uradniki, vse je bilo dobro, dovoljeno in pravilno. Samo ako je kak Slovenec črhnil besedo proti takemu grdobnemu in krivičnemu postopanju, takoj je bil citiran pred grofa Attemsa. Celó uradniške pisarne so postale agitacijske beznice, kakor se je nek višji uradnik, trd a

pošten Nemeč, iz nevolje izrazil. Pred nekaterimi dnevi je bila poštna uradna izba prostor agitacije. Poštar Mavrič je poklical tja dva tržana ter pritiskal na nju, da se podpišeta za nemško šolo. Pa tega merodajni krogi ne vidijo, ker nočejo videti. Nemškutarjem v občé je vse dovoljeno, nam pa, ki smo v vladajoči večini, čeravno brez vladanja, je vse zabranjeno in če je tudi sto-in stokrat postavna pravica. Tako se tukaj vzdajata nemčurska armada, ki ne spoštuje več nobene privatne in javne svetinje, ki je zaslepljena od zbesnelega in strupenega sovraštva do slovenskega ljudstva. Vzdajata se tu nemčurska drhal, ki ne pozna vsem narodom avstrijskim pravične postave, ki napada in z blatom ometava tudi deželnega namestnika barona Kübecka. Merodajnim krogom na zgoraj kličemo: Pazite, skrajni čas je, da zamašite usta kričačem, ki delajo razpor in sovraštvo! Med njimi se že čujejo klici, ki se ne strinjajo ne z načeli Avstrije, ne z načeli prevzvišene dinastije habsburške. Čvrsto in zdravo slovensko ljudstvo, udano do zadnje kaplje krvi sv. veri, domu in habsburškemu cesarju, ne more več gledati teh prajzovskih hujskanj! Struna se napenja od dneva do dneva. Jedenkrat še vam kličemo: Pazite, dokler še je čas!

Cerkvene zadeve.

Nova cerkev Marije, usmiljene matere, pri očetih frančiškanih v Mariboru.

Vis. č. gosp. Jožef Muha, župnik na strmih Skomrih, so mi ravno dnes poslali 5 fl. za že imenovano novo cerkev. Pred nekaj dnevi pa mi je v tisti namen došel petak od v. č. g. Jakoba Marzidovšeka, vojaškega kaplana v laški Gorici. Tudi od drugih dobrotnikov mi dohajajo darovi za prepotrebno novo zidanje. Mislim še torej, da moja poročila v »Gospodarju« vendar-le tudi nekaj pomagajo pri nabiranju milodarov. Zato Vam pa, ljubi moji, zopet nekoliko novic ponujam.

Najpreje se Vam vsem zahvaljujem, ki ste samostanske brate frančiškane tako lepo sprejemali, ko so pri Vas pobirali, in ste njih tako obilno obdarovali. Bratje se hvalijo, da častilci Marijini jako radi za cerkev darujejo in da bi radi še več dali, ko bi le sami kaj imeli. Bog bo tudi take dobre želje v obilno nebeško povračilo vštel. Najobilniša je bila zbirca pri Sv. Petru pod Mariborom. Hvala lepa vrli čredici, hvala pred vsem tamošnjim vrlim dušnim pastirjem!

Na davke se še dozdej ni moglo nič naložiti, ker še potrebne obravnave niso dognane. Kar se je dosedaj nabralo, to je vse krščanska ljubezen darovala. Nabrali smo pa do sedaj blizo sedemdeset tisoč goldinarjev, ki pa ne segajo, da bi vse stroške pokrili. Tako se je že čez dvajsti tisoč goldinarjev dolga nabralo, ki ga pa bomo z božjo pomočjo s časom poravnati. Društvo, ki se je osnovalo v ta namen, šteje sedaj blizo devet tisoč udov; ti plačujejo vsak mesec najmanje po pet krajcarjev. Vsak mesec in o vseh večih praznikih se za vse dobrotnike sv. maša daruje. Bog Vam plati, Bog in pa Marija Mati!

Trinajstega junija, na god sv. Antona Padovanskega, bodo nov samostan blagoslovili in se bodo začeli po tem častiti mešniki v novo zdravejše poslopje seliti. Den veselja, den velikega veselja bo pa 6. nedelja

po binkoštih, ko bode ravno v god obiskovanja Marije Device pri njeni teti sv. Elizabeti.

Tedaj, drugega julija, se bode pa v začasno cerkev za silo preselila podoba Marije, Matere usmiljene. Izhodnja stran novega samostana je namreč tako umetno predelana in uravnana, da se bode zamogla tam božje služba opravljati, dokler se nova cerkev ne dovrši. Bog daj, da bi njo do sv. Antonija leta 1895. postaviti zamogli. Tedaj bo namreč ravno 700 let, kar je bil sv. Antonij v Lizaboni na Portugalskem rojen leta 1195. Vem, koliko zaupanja da imate Vi, moji verni slovenski rojaki, do svetega Antonija čudodelnika, in vem, da Vaše in moje zaupanje v njegovo priprošnjo nikakor ni umišljeno, ampak po tisočkratni skušnji potrjeno. Sezimo si v roke, pomagajmo, kolikor premoremo, in tedaj tudi mi v sili brez pomoči ostali ne bodemo!

Drugega julija bomo torej slovesno v sprevodu nesli podobo Marije, usmiljene matere, v njeno začasno, se ve, da precej tesno bivališče. Ob pol desetih bode pridiga o Materi usmiljenja. Po tem bodo sam prečastiti in milostljivi knezoškof zadnjokrat služili slovesno sveto mašo pred velikim altarjem, na katerem je njena podoba postavljena. — Popoldne bode pa slovesni sprevod, v katerem bodo belo oblečene device svojo in našo Mater in Kraljico nesle v njeno novo bivališče. Bog nam daj, da bi se vsi, ki se prihodnje velike slavnosti veselimo, smeli enkrat pridružiti tudi velikemu sprevodu, ki se bo na sodnji den snoval iz zemeljskih nižin v nebeške višave, kjer bomo vekomaj veseli, Bogu in Mariji čast in slavo peli!

Dr. Jožef Pajek.

Vrlega moža spomin.

Dne 30. maja večer je na Prihovi umrl pridni župan Franc Habjan. Za svoj posel je bil kakor nalašč. V mladosti se je izučil za financarja, da je znal dobro opisovati in natanko računati. Do kmetov se je obnašal zlo vljudno in je malo rajtal za pote in dela. Krščanske dolžnosti je redno izpolnjeval; ob nedeljah je hodil k sv. maši, pridigi in tudi h krščanskemu nauku, sv. zakramente je spoštljivo prejemal. Toliko bolj nas je zabolelo, ko slišimo, da je dobri, krščanski župan v 37. letu svet zapustil. Prehladil se je na kvaterno sredo dne 24. maja, užgala so se mu pljuča tako nevarno, da mu dva zdravnik nista mogla več pomagati. Po dušnega zdravnik, spovednik, je poslal v nedeljo popoldne, da je v milosti božji varen smel zaupljivo stopiti pred svojega sodnika. Verjeti je ženi, da ji tečejo odkritosrčne in grenke solze; 7 let sta živela v zakonu in se nista nikoli prepirala. Kjer se po krščansko ljubijo, je sreča doma; oče in mati si pomagata in se težko pogrešita, otroci pa se učijo lepih zgledov. Z molitvijo bojo žena in otroci rajnemu pomagali in sebi srce tolažili. Ker mora žena zdaj vse skrbi sama nositi, ji naj tudi iz krščanske ljubezni žlahta in drugi modri svetovalci pomagajo prav gospodariti; neusmiljen bi bil, kdor bi od nje v teh hudih stiskah preveč terjal; zatiral bi vdovo in sirote, in to je vnebovpijoči greh. — Bog je tako naklonil, da kakor je bil rajni z vsemi prijazen, mu je prav veliko ljudij prijaznost vrnilo. Po večernicah na sv. rešnega Telesa nas ga je kakih 300 ljudij na pokopališče spremljalo in za njega molilo in pevke so mu za slovo žalostinko zapele. Bog mu daj večni mir in pokoj, in nam dobrega naslednika za njim!

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Selnica 15 fl., Pišce 10 fl., Planina 4 fl., Celje 15 fl., blag. gosp. G. Pözl, profesor 3 fl., Šmiklavž 18 fl., Sv. Peter v Sav. dolini 19 fl., Sv. Jakob v Slov. goricah 13 fl. 80 kr.

Gospodarske stvari.

Kmetijsko napredovanje na Murskem polji.

Ne toži zastoj svet o slabih časih, saj so res in to čuti tudi kmet iz Murskega polja, na podnožju slovitih ljutomerskih gor. Ali če opazujemo okoliščine natančneje, pa si je Murski poljanec nekaj sam kriv prepičlih dohodkov, ker se boji vsake novotarije. Poglejmo si namreč, kar se tiče škropljenja trt. Še le letošnje leto misli vsak na to, da bo treba škropiti z galico trte med tem, ko je trta popolnoma opešala, zamorjena po več ko osemletni boleznini peronospori, tudi krompirjev škropiti še pri nas nisem videl, čeprav se vsled škropljenja pridela po množini podvojen in tudi boljši krompir. Vzemimo lansko leto, h koncu junija bila je krompirjeva slama že vsa posmojena in suha, vsled tega je tudi gomolje v zemlji nehale rasti in ne, da bi dalje rastlo in dozorelo, začelo je gnjiti in ko se je v jeseni pridelak spravljaj, bilo ga je za silo toliko, kolikor se ga je na spomlad v zemljo djalo.

Istina je, da se nahaja v vinogradih sosednega okraja že trtna uš. Vsak boljši kmet Murskega polja ima vinograd v Ljutomerskih gorinah, pa le redko kateri se domisli, da se je tudi proti tej nezgodi treba oborožiti z »amerikanskimi trtami«. Kupil bi si jih pred vsem kakih par stotin in pomnoževal doma, se vadil v cepljenji tako, da če mu ugonobi trtna uš vinograd, ga najde pripravljeneja.

Pa še eno glavnih gospodarstvenih panog našega okraja, katera se v enem oziru zanemarja, hočem omeniti in to je konjereja. Kdor je še videl množino teh krasnih hitrih živalij na Graški razstavi leta 1890, kjer so bile odlikovane z največjimi darili, kakor tudi s cesarskim darilom 100 cekinov in dr., kdor jih je videl tekmovali na dirkališčih na Cvenu, Mariboru in Gradcu, koder so bili, kakor dirkalci zastopani le iz Ljutomerskega okraja, temu so gotovo ostali v najboljšem spominu. Obče poznan je Ljutomerski konj in slovit in svetovno znan bil bi lahko, ko bi konjerejci to hoteli, toraj tudi tega zaklada si Murski poljanec ne izkoristi. Poglejmo, za katero gospodarstvenih panog daje država toliko podpor in žrtev, kakor za konjerejo, morda za vinarstvo, poljedelstvo, sadjarstvo, hmeljarstvo, govejerejo? Gotovo, da za nobeno teh navedenih. Država ponuja mu vsa sredstva, kupuje in vzdržuje z velikimi stroški žrebee in jih pošilja za vsak konjarski odsek umno in posebej odbrane. Koliko tisočakov daje in razdeli država za premirovanje konj in na konjskih dirkah ter se poslednjih izključno Muropoljanci vdeležujemo. Če si npravi kateri kako tekališče, že mu konjerejsko društvo da podporo, in ako vzboljšaš le kaj, da se ti priznanje in podpora.

Kaj pa je vzboljšati, boš vprašal, pri naši konjereji? Konji so lepi, čili in znajo tekati itd. — Ta vzgoja konj, kakor je zdaj v navadi, ne velja. Imenitni in dobro plačani bi bili naši konji, ko bi bili tako vzgojeni, kakor jih svet hoče imeti, namreč vzgojeni na prostem zraku in vednem gibanju, ne pa, kakor do sedaj, privezan od njezne mladosti v hlevu do dobe, kedar je ugoden za vprego. Če se potem vpreže, pa je neumen in divji, če ga piči muha, pa brše, stopi čez štrango in se zamota, ali ti potere oje; če je po padlem dežju kaka mlakica na cesti, ne upa si čez-njo. Vzemimo na pr. takega konja kupi mestjan, ga da podkovati in ga pusti tekati vsak dan po trdem mestnem tlaku: konj se grozno poti, priganjati ga treba z bičem, ker je hitro utrujen, za nekoliko tednov postane šepav itd. ali oni gospod, ki je kupil takega konja, ne bo šel v drugič

po-nj v tisti kraj. Glejte, na tak način bi lahko prišli Ljutomerski konji ob dobro ime in dobro ceno!

Poljedelsko ministerstvo razdelilo je že dokaj podpor za ograjena vežbališča, kakor so bila o svojem času v Babincih, Šalincih in drugod, pa v tistih sem videl večkrat gosi in svinje, kakor konje, naposled so ograje razpadle in prav tako, saj ni služilo svojemu namenu! (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 9. junija na Pilštanji, v Trbovljah, na Zelenem travniku. Dne 12. junija na Teharjih in v Jurkloštru. Dne 13. junija pri Sv. Andražu v Slov. gor., v Kozjem, v Ločah, pri Sv. Janži tik Slov. Gradca, v Rogatci, v Brežicah, v Žalci.

Dopisi.

Iz Slatine. (Občinske razmere.) Sv. Križ je naš! S tem se smemo ponašati pred svetom. Ni še leta dnij, ko je imela liberalno-nemškutarska stranka dve največji občini naše nadžupnije, Slatinsko in Tokačevsko, kateri štejeta nad 3000 prebivalcev, v svoji turški sužnosti, dandanes pa smo se tega jarma otresli in vseh deset občin Sv. Križke nadžupnije se nahaja v naših rokah. Odkar je nekdanji Slatinski župan Janez Ogriseg moral spreči, išče prilike vgnjezditi se v sosednih občinah — Sečovski in Tokačevski. Posrečilo se mu je zmuzniti v občinsko pisarno Spodnje-Sečovsko. Da se vzdrži na krmilu, osnuje z županom in nekim zloglasnim žganjetrčcem posebno stranko, obstoječo iz najboljših žganjepivcev. Toda treznomislec možje poštenjaki so popolnoma premagali njegovo stranko pri občinskih volitvah na veliki četrtki in za »pisanko« štrenjo zmešali J. Ogrisegu. Pa pobral je kopita in hitel v Tokačevo k ljubljenu Tonču, županu in bratu svojemu. Tu upa najti boljše zavetišče. Tokačevo, to ti je bila nada nemškutarska, njih zadnja trdnjava, iz katere so metali bombe na Slovence. Pa kako piškava je bila ta trdnjava, pokazala je občinska volitev dne 10. majnika. Da so liberalni nemškutarji napeli vse sile, da si rešijo zadnjo občino, ni treba omeniti. Toda vsi njihovi napor bili so zastoj. Pred tremi leti posrečilo se je po hudem boju narodni stranki samo enega moža spraviti v obč. odbor. Ko se je pa letos pokazala na volišču, našla je sicer tam vrlega (!) vojvodo — Tonča in njegovega adjutanta Janeza, pa — brez armade. Vse njihove privržence bi lahko preštel na prste svojih rok; drugi so pa desertirali, ni jim več dišala Ogrizkova menaža. Narodna zmaga je bila sijajna; v vseh treh razredih smo prodrli z ogromno večino. Kakor razdraženi sršeni so se zaganjali liberalci v konservativce, jih zbadali in pikali, a naši možje so se vrlo lepo in možato obnašali; le pomilovalen smeh bil je odgovor na surovo psovanje. S tem je nemškutariji odklenkalo pri Sv. Križu, v javnem življenju za njo ni več prostora. Naglo se je zvršil ta velikanski prevrat, pa pospeševali so si ga nemškutarski liberalci sami s svojim brezozirnim postopanjem in zapravljivim gospodarstvom. Pri nas nimajo več nobene zdatne veljave in se tudi do te ne bodo mogli vspeti, kajti narodna stranka se krepi in jači od dne do dne, narodna zavest je skoz in skoz probujena in si bo vedela tudi v bodočnosti odstraniti vse njo zavirajoče sile.

—r—
Iz Brežic. (Raznoterosti.) »Rann« — zakličje sprevodnik in ako si si ga, dragi bralec, prej s smodko za to pridobil, še dostavi: »Brežice« — in Ti si prispel do mesta, katero je tako važno v zgodovini turških bojev, a zdaj radi nemčurstva itd. slovi. Koj pri kolo-

dvoru Te pozdravijo tri gostilne in ako si srečno prikorakal v pol ure oddaljeno mesto, ne zmenivši se za neprijetni duh, kateri iz Matajževe shrambe za jajca prihaja, najdeš tudi vse polno gostilen, vse protinarodne, ker nikjer ni najti slovenskih časnikov. V mestu se Ti roga vse polno nemških napisov — od pošte — do davkarije. Lahko si ogledaš frančiškansko cerkev, katero zdaj pridno prenavljajo, da bo kmalo kras mesta. Ako Te zanima, lahko si ogledaš tudi reguliranje Save. Mesto se Ti bode znabiti dopadlo, saj ni napačno, a jezilo Te bode slišati na ulicah blaženo nemščino, žalibog celo iz ust Slovencev. Slovence je zadela v maju prehuda izguba; g. dr. Schmirmaul je zbolel na umu, kar so naspromptniki izvajali iz njegovega rodoljubja, ter na prav nesramen način v nekih breznačajnih časnikih kazali svoje veselje, misleč, da čitalnica in vse narodno gibanje premine, ali motijo se, g. dr. Schmirmaul-a res ni več med nami, ali njegov duh je ostal in podvojiti hočemo svoje moči, da bo s časom nemčurstvo kot kafr zginilo. Imamo pa zdaj dva zdravnika v mestu, katerih nobeden ne zna slovenski in nasledek tega prerokuje si lahko vsak sam. V razpisu zdravniške službe v bolnici tudi ni omenjena potreba slovenskega jezika, znabiti hoče dobiti »Südmark« iz Nemčije bolnikov, ker — služnikov ne more. V maju t. l. se je odpovedal tudi g. Leiter županstvu, ker mu je bilo postopanje nekih gospodičev že preslano, kateri so ga hoteli v nemštvu podučevati. Iz okolice, posebno Kranjske, silijo ljudje v Ameriko, misleč, tam letijo pečeni golobi kar naravnost v želodec, a zdihovali še bodejo po domačem, slovenskem kruhu. Na binkoštno nedeljo je bilo v Artičah pri Brežicah »žeganje«. Lep praznik pa je motil umor; neki fant je ustrelil drugega, da je ta kmalo umrl. Ali ni nikake pomoči zoper te pretepe pri žeganjih? V Slov. goricah poznam g. župnika Negovskega, kateri je srečno odpravil to surovost in pri tem ni dosti besed rabil. V Gornjem Bukošeku ste zgoreli te dneve dve poslopji; posestnik jednega je bil ravno romal na Sv. Goro. Siromaki niso zavarovani, ker se jim smilijo bori novci. Žalostno ulogo igrali so pri tem ognju Brežiški gasilci. Brizgalnica ni hotela delovati, ker je bilo nekaj pohabljenega. Ko je že vse zgorelo, našli so gasilci napako, a bilo je prepozno. Da, čudo se godi, celo nemški komando ni pomagal nič, ker izvedencev manjka.

—ž—

Iz Gradca. (Slov. dijaki.) V slednjem času jelo se je tudi v nemškem Gradcu število slovenskih gimnazijcev množiti a žalibože njim tamkaj sreča ni posebno mila: nemila smrt zahteva od njih žrtvo za žrtvo; pred kratkim ugrabila jim je vrlega sedmošolca J. Hanzeliča in sedaj zopet dne 23. maja šestošolca Maksa Kurnika od Sv. Ane na Krembergu. Bolehal je že dobrega pol leta sem na sušici, ki ga je tudi kmalo spravila pod moko gomilo. Lahka mu zemljica!

Iz Središča. (Vspomin.) Dne 27. majnika smo izročili tukaj večnemu pokojū zemeljske ostanke Tomaža Sanjkoviča, ki je po dolgotrajni, mukotrpnii boleznii dne 25. majnika izdahnii blago dušo svojo. Pokojnik, rojen dne 11. dec. 1834, brat vlč. g. Fr. Sanjkoviča, duhovnika v pokoji, bil je med tukajšnjimi tržani zeló ugleden in spoštovan mož. Sin tržaških roditeljev, izučil se je za mlada sodarstva, čim si je za nekoliko let sè svojo pridnostjo, marljivostjo in varénostjo také opomogel, da je začel z vinom trgovati ter si pripravil lepo premoženje. Bil je blag, tih, miren in za obni napredek zeló vnet. Ta lepa svojstva so mu pridobila med sotržani toliko zaupanja, da je bil vedno prvi občinski svetovalec, ud okrajnega zastopa, prvi a potem častni načelnik požarne brambe, katero je tudi gmotno podpiral, nekđaj načelnik krajnega šolskega sveta, obrtnijske zadruga in

sirotinjski oče. Kot občinski svetovalec trudil se je vedno za olepšanje trga. Pogreb je bil sijajen. Devet č. g. duhovnikov je spremljalo pokojnika. Udeležili sta se pogreba domača in ormoška požarna bramba sè svojim načelnikom g. M., več ugledne gospode iz Ormoža, nekaj jih tudi iz nasprotnega tabora. Krsto so kitili štirje krasni venci. Na treh so bili ti-le napisi: »Svojemu svetovalcu narodni trg Središče.« »Krajni šolski svet svojemu načelniku.« »Gasilno društvo svojemu načelniku.« Pogrebni govor je imel g. J. Kolarič. Pokojniku je bila sreča prijazna pri vsakem podjetju, edina nesreča je zanj bila, da sta pred njim umrla dva sina. Ostali sta samó dve hčeri, od katerih ima starejo ugledni učitelj in marljivi pisatelj, g. A. Kosi, a mlajša že tudi boleha. S Tomažem Sanjkovičem je izumrla njegova rodovina moškega spola, katera se je že v trinajstem stoletju bila preselila iz Hrvaškega prek Drave v Središče. Bodi blag spomin vrlemu možu narodnjaku!

Iz Celja. (Izkaz.) [Konéc.] Posojilnica v Makolah 10 gld., dr. Josip Vrečko, odvetnik v Celji 3 gld., Ivanka Žižek, doktorjeva soproga in posertnica v Celji 2 gld., Jurij Detiček, c. kr. notar v Celji 5 gld., Franc Lončar, tajnik posojilnice v Celji 3 gld., Franc Ogradi, inf. opat v Celji 2 gld., Franc Irgl, vikar v Celji 2 gld., Anton Rančigaj, mlj., kaplan v Celji 2 gld., dr. Friderik Babnik, odvetnik v Celji 2 gld., M. Zavadlal, c. kr. gim. prof. v Celji 2 gld., Dragotin Hribar, tiskar v Celji 2 gld., J. Ateneder, katehet v Celji 1 gld., J. Krančič, mlj., kaplan v Celji 1 gld., dr. Rosina, odvetn. kand. v Celji 1 gld., Karl Treo, odvetn. kand. v Celji 1 gld., Milan Hočevnar, trgovec v Celji 1 gld., Karl Vanič, trgovec v Celji 1 gld., Janko Vavken, tajnik Juž. štaj. hranilnice v Celji 1 gld., Ivan Jerman, uradn. Posojilnice v Celji 1 gld., dr. Josip Muršec, c. kr. prof. v pok. v Gradcu 5 gold., Alojz Šijanec, župnik v Negovi 2 gold., Anton Topolovšek, v Trbovljah 1 gld., Anton Ribar, župnik v Št. Vidu na Planini 5 gld., M. Hvalec, posestnik v Jurjšklostru 2 gld., J. Voh, nadžupnik in dekan v Konjicah 5 gld., Posojilnica v Slatini 10 gld., farni urad Št. Rupert nad Laškim 5 gld., Maks. Pleteršnik, profesor v Ljubljani 5 gld., Ivan Suher, fuž. mojster v Ferdinandsberg 1 gld., Andrej Podhostnik, župnik v Dramljah 7 gld., Posojilnica v Konjicah 25 gld., Posojilnica v Vitanji 10 gld., Posojilnica v Šoštanji 10 gold., dr. Fran Celestin, prof. v Zagrebu 5 gld., Strelič v Šmariji po gosp. Wuttu 15 gld., Posojilnica v Celji 300 gld., okrajni odbor Celjski 100 gld., Jakob Košar, župnik v Gornji Polskavi 2 gld., Posojilnica na Vranskem 10 gld., M. Kavčič, velepos. in trgovec v Št. Jurji 5 gld., Kupljen, c. kr. notar v Črnomlji 5 gld. Vsem blagim dariteljem izreka se s tem najtoplejša zahvala!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V delegacijah se vleče posvetovanje o državnem proračunu počasi naprej in ni dvoma, da obvelja ves proračun v obliki, kakor ga predlaga vlada. Minister zunanjih rečij, grof Kalnoky dobi tudi letos popolno priznanje v obeh delegacijah in tudi vojni minister dobi, kar zahteva, torej lepe denarje. — Vodja nemške levice, dr. pl. Plener se hvali, če gre kaj vere nemškim listom, da so svitli cesar pohvalili njegovo stranko, češ, da dela zmerno in zasluži priznanje. No tako, čisto tako pač ne bode pri tej pohvali!

Češko. Češki c. kr. namestnik, grof Thun je bil une dni na Dunaji in je prišel potem k malu k dežel-

nemu maršalu, knezu Lobkovicu. Sodi se, da je nju pogovarjanje — eele tri ure — bilo o deželnih rečeh in torej v prvi vrsti o mladočeški stranki. — Dne 18. junija se snide v Pragi več nemških zaupnih mož, da se zjedinijo o vprašanji, kako pridejo do večine v deželnem zboru?

Stajarsko. Nemški listi hujskajo na vse kriplje zoper c. kr. nadzornika ljudskih šol, dr. Jarca ter mu očitajo, da ne dela za nemštvo, ampak ga zanemarja na korist slov. ljudskih šol. Nek poslanec, najbrž dr. Heilsberg, je bil celo pri naučnem ministru za voljo tega. Upamo, da ni opravil nič zoper moža, ki nima druge krivice, kakor da se drži — pravice. To pa se ve, da ne sme biti! — S sedanjo lovsko postavo imajo tudi nemški kmetje svoje težave in tirjajo, naj se izpremeni na korist kmetovalcem, doslej pa ni upanja, da se njih klic usliši!

Koroško. V Celovci so zaprli vse ljudske šole, ker je več otrok vzbolelo na ošpicah. Ljudje pa sodijo, da bi ne bilo treba zapreti šol, saj ni že le toliko nevarnosti za otroke! — V Šmihelju so si ustanovili Slovenci pevsko društvo ter so ga krstili »Gorotan«. Dobro, saj dobro petje odpravlja slabo, umazano in človek tega tudi po koroških vaséh ne nahaja redko!

Kranjsko. Vodja deželne vlade, baron Hein je bil te dni na Dunaji in pravi se, da se imenuje k malu za dež. predsednika. — Odbor »Slov. Matic« se je dopolnil dne 7. junija in se mu je ohranilo brž ko ne staro lice. — V Postojini so vsprejeli knezoškofa, dr. Missia, jako slovesno in je za-nje tem častniše, ker nekateri »rodoljubi« tega ne vidijo radi, češ, da so knezoškof premalo »rodoljub«.

Primorsko. »Slov. bralno društvo« v Gorici je izpremenilo svoja pravila ter more sedaj tudi kmet iz okolice biti ud društva. Tako je prav! — V Trstu so v 3. volilnem razredu zmagali laški konservativci, v 2. pa iredentovci; zadnji še hočejo tudi v okolici, ki je vsa slovenska, spraviti svoje može v mestni zastop, ali iz te moke ne bode, če Bog da, nič kruha.

Dalmacija. V Dubrovniku odkrije se te dni spomenik pesnika Gunduliča in pride k slovesnosti več hrvaških pa tudi srbskih pevcev. Dobro je to znamenje, vsaj v tej reči gredó Srbi in Hrvati vkup.

Hrvaško. V Karlovcu bode slovesnost v proslavo 70letnice dr. Starčevića, toda okr. glavarstvo v Karlovcu ne gleda na to slovesnost lepo in odgovarja ljudi, naj se je ne udeležijo, češ, da je slovesnost nasproti ogerski državi. Kako ljubeznivo za madjarsko vlado!

Ogersko. Na Ogerskem se proslavlja bolj, kakor kedaj stari Kossuth. Ni torej čuda, če svitli cesar ni več tako prijazen do madjarskih velikašev, kakor svoje dni. Vse eno pa se Madjari še ne izpametijo tako hitro, kajti preveč so se zarili v svojo madjarsko »bundo« in mislijo, da so oni gospodje, vsi drugi v Avstriji pa smo le — njih sluge. — Ministerstvo Wekerle ne stoji več trdno, more biti pade kmalu in dobro bo, če se to izgodi že k malu, kajti preveč je v zadrugi, pod pestjo judov in kalvincev.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so podelili letos zlato rožo kraljici Belgijski. — Romarjev prihaja še vedno v Rim, da se pokloni sv. očetu ter še traja to notri do jeseni. Sv. oče so zdravi in še dokaj trdni, posebno se občuduje njih glas, ki se le malo tresi.

Italija. V senatu je imel minister Giolitti tovnj srečo in se pripisuje to posebno temu, da sta nova ministra senatorjem pogodu. Vsled sklepa v senatu sme vlada denar, iz katerega se plačuje pokojnina doslužnim uradnikom, rabiti za vsakdanje potrebe države. Prav,

ali kaj bode, kedar ta denar poteče? Iz česa se plača potem pokojnina?

Francija. Možje, ki imajo sedaj republiko v rokah, so jako veseli, da se italijanska vlada kaže prijazno francoski republiki. To je sicer mogoče, ali izpremeni se lahko že jutri, saj je Italija še vedno z Nemčijo v zvezi! — Z državnim denarjem stoji slabo in možje, ki se v tacih rečeh izpoznajo, so že te misli, da mora republika najzadnje v treh letih vzeti 1200 milj. posojila, sicer ne more več plačevati, kar mora.

Belgija. Tate, ki so pri bratu kralja Leopolda II. odnesli za več milijonov dragocenostij, so že dobili, ali dragocenostij, katere so odnesli, še nimajo v rokah. Tatje so bili iz Anglije, pa so imeli pomagace pri družini graščine, v kateri so kradli — o belem drevu.

Anglija. V Ulstru se dela z vso strastjo zoper irsko ustavo, katero hoče lord Gladstone vpeljati. Irsko ljudstvo je katoliško, v Ulstru pa so protestantje in okraj, v katerem le-ti prebivajo, leži sredi med Irci in zato se lahko umeje, čemu da se v Ulstru toliko vzdigujejo zoper novo, vsaj nekaj katoliškemu ljudstvu prijazno ustavo.

Nemčija. V nemškem cesarstvu se pripravlja vse, kar leze in grede, za volitve v državni zbor. Najbolj pa se ščuje sedaj zoper katoliško osredje ali centrum in žal, da so tudi možje, ki so doslej bili udje te najmočnije stranke v državi, jeli ruvati zoper to zvezo katoliških poslancev. Veselo je pri tem še samo, ker je tacih odpadnikov le malo in je še torej upanje, da ostane tudi za naprej katoliško osredje močno — stranka, brez katere se vlada ne more dolgo držati, če je tudi sicer večina poslancev v drž. zboru lutrovska.

Rusija. Kolikor se kaže, so razmere te države sedaj precej dobre in izlasti denarja jej ne pomanjkuje. Zlata je neki sedaj največ pri Rusih. — Car Aleksander je mož miru in torej se ni bati, da stranka, ki želi brž ko brž vojsko, dobi vlado v roke.

Bolgarija. Več znamenj je za to, da knez Ferdinand nima ljudstva za-se in da se utegne nezadovoljnežev stranka pokazati v večji moči, kakor se je doslej in tako utegnemo doživeti, da pride do zmešnjav, nevarnih še ne toliko knezu, kolikor njegovim ministrom in vemo, da se v tej državi ne gleda veliko, kdo pade — v žrelo smrti.

Srbija. Kar se nam pri novi vladi kralja Aleksandra ne dopade, je to, da sedanja stranka radikalcev, iz katere je vlada vzeta, odstranja vse tiste uradnike, ki niso nje udje: če jih ne more drugače, pošlje pa jih v pokoj. S tem pa kaj se opravi druga, kakor da se izredijo in naredijo — novi nasprotniki!

Turčija. Vlada sultana Abdul Hamida je jako zvita in se torej ne čudimo, če se pravi, da Turčija nima sovražnikov. To je lahko, kajti vlada se izvije iz vsake zadrege ter obljubi vsakemu, toda tako, da še lahko tudi nasprotniku kaj obljubi. Se ve, da potlej ne izpolni obljube ne prve, ne druge.

Afrika. Za Algiers je imenovan novi nadškof in sicer tisti, ki je bil že doslej na čelu katoliške cerkve v tej deželi. Dela pa ga čaka še veliko, predno bode dežela po polnem katoliška.

Za poduk in kratek čas.

S trebuhom za kruhom.

(Dalje.)

II.

Rio de Janeiro šteje pol milijona prebivalcev. Zraven bogastva se nahaja tudi tukaj mnogo silne bede,

kakor navadno v vsakem velikem mestu. Čim dalje prideš v starem mestnem delu, tem revnejše je. Uličke se bolj in bolj zoževajo. Hiše so razpokane in zveržene; strehe upognene; omet se je odluščila s sten, ki so se tako udrle v zemljo, da stojé okna pritlična komaj z gornjim delom nad tlakom uličnim. Povsod se vidi tu nesnaga, nered in beda človeška.

V tem delu mesta se nahajajo krčme, v katerih plačaš petnajst goldinarjev na teden za prenočišče in hrano; tu so kuhinje, kjer dobijo gostje vsoljeno meso, gnile ostrige in ribe, katere gotovo sama voda meče na pesek; tu so tajne hiše igralnice, različna utočišča mornarjem; tu so skratka brlogi pregreh, bede, gladú in solzá.

Vendar je ta mestni del živahen, ker se vsi izselniki, ki ne dobijo dela, ali ne morejo potovati v notranje kraje, tu nakopičijo; tu stanujejo, tu živé in umirajo. V takem peklú človeškem najdemo stara znanca naša: Lovrenca Sekirnika in hčerko njegovo Micko. Zemljišče, katerega sta se nadejala, je bilo sen in je ubežalo, kakor sen; resničnost pa se nam predstavlja v podobi tesne izbe, udrte v zemljo, z jednim oknom brez šip. Po stenah izbinih črné se proge ulažne in umazana plesen; pri steni stoji zarujavela in predrta pečica železna in stolček s tremi nogami; v kotu pa namešča postelj malo slame ječmenove. To je vse. Stari Lovrenc kleči pred pečico in išče v ugaslem pepelu, ni-li se morda kje skrila kak krompir. Micka pa sedi na slami in zre, oklepajoč kolena z rokami, nepremično v tla. Dekle je bolno in onemoglo. Micka sama je to: ali njeno nekdanj rúdeče ličice je upadlo globoko, polt je bleđa in bolehná. Poznali ste se jej na obličju bolezni in revščina.

Brž po prihodu v Rio de Janeiro, tisto noč, ko smo ju zapustili na ulici, sta obolela za žolto mrzlico. Ta bolezen je grozen gost v stolici Brazilijski. Leta 1873 je pomoril deset tisoč ljudi. Najrajši si izbira tujce posebno meseca januarija. Treba je samo, da se prehladiš in že imaš to strašno bolezen. Od kraja te trga po udih; potem postaneš neobčutljiv in na to pljuvaš črno kri. Zares veliko čudo je, da še živita Lovrenc in Micka. No slovenski život je pač žiljav in vse premaga. Drugi mesec teče, kar stanujeta v tuji hiši in sedita v tej jami; pošli so denarji. Ko je stari Lovrenc nekoliko ozdravel, skušal je dobiti dela; ali razumeli ga niso, česar hoče; hodil je v pristanišče nosit zabojev in skladat premoga na ladije; toda ni imel gar; naposled so ga izrinili mulati.*) Kak delavec pa je tudi to, ki ne umeje, kaj mu pravijo? Česar se je lotil, karkoli je hotel početi, kamor koli se je obrnil, povsod so ga zasmehovali, odrivali in suvali; ni si torej mogel nikjer ne groša zaslužiti, ne izprositi. Lasje so mu osiveli od bede, usahnili je up, pošli so denarji, a začel se je glad.

Ko bi doma med svojimi izgubil vse, ko bi ga zdelala bolezen, ko bi ga otroci spodili iz kočé, trebalo bi mu le vzeti palico v roke in hoditi od hiše do hiše; kmet bi dal kos kruha, kmetica moke ali zaseke in bilo bi živeti, vsaj kakor ptici, ki ne seje in ne orje. Vrh tega bi se lahko postavil pod križ ob cesti; imel bi nad seboj razpelo, zgorej nebo, na okrog pa polje in v tej tišini vaški bi Bog uslišal njegovo molitev. V tem mestu pa je strašno hrumelo in ropotalo, kakor v kakem stroju; vsakdo se je gnal naprej; vsakdo gledal le pred sebe; tuje nadloge nihče ni uzrl. Tu je bilo vse nekako čudno, tuje, in vse se je tako pehalo in suvalo, da je moral vsakdo, ki se ni umel v tem vrtincu gibati, izleteti iz kroga in se razbiti, kakor glinast lonec. (Dalje prih.)

*) Mulat se imenuje tak človek, kateremu je oče bel, mati pa zamorka.

Smešnica. Tudi berači imajo vesele ure in v tistih se rad kateri pohvali in tako je bilo tovnej z vaškim beračem Miškom. »Jaz sem«, pravi, »jaz sem sicer slab za oči, toda ne bojim se nikogar. Une dni sta jo potegnili celo dva žendarja, ko sta me zagledala na razkrižju...« — »Za teboj!« mu seže starši tovariš v besedo.

Razne stvari.

(Naznanilo.) V tiskarni sv. Cirila v Mariboru se je te dni dogotovila težko pričakovana knjiga: »Sveti Pavel, apostol svetá in učitelj narodov. Njegovo življenje in delovanje opisal dr. Mihael Napotnik, knez in škof lavantinski«. To je sedaj druga, popravljena in pomnožena izdaja imenovane knjige in se dobi, dokler še je bode, v kn. šk. pisarni v Mariboru za 1 gld. in če se naj pošlje s pošto, 5 kr. za pošto.

(Sv. birma.) Mil. knezoškof so te dni delili zakrament sv. birme v Vuzeniški dekaniji, tedaj na severnem Pohorju in je gorelo na čast mil. knezoškofu vse te dni veliko kresov po višjih gorah.

(Železnica.) V nedeljo je v Mariboru »ljudski shod«, v katerem se govori o železnici iz Maribora gori do Zelenega travnika. Za Maribor bi bila taka železnica vsekako koristna.

(Zrellostni izpiti.) Na c. kr. gimnaziji v Mariboru se vršijo te dni pismene zrelostne skušnje, ustmene pa bodo dne 25. in 26. julija.

(Slov. čitalnica) v Mariboru napravi v nedeljo, dne 11. junija, svojim udom veselico v Jarenini. Tamošnje »bralno društvo« pa se pripravlja, da jih prijazno vsprejme.

(Vojašnica.) Pri Mariboru je velika vojašnica, ki nosi ime svetlega cesarja. Kakor se govori, pride pa že prihodnje leto va-njo vojaška šola, kakor je bila svoje dni.

(Šulverein.) Kakor se hvali dr. pl. Krauss, doma iz Prusije, sicer pa profesor na mestni gimnaziji v Beču, izdal je nemški šulverein že 100.000 gld. za ljudske šole v slov. delu naše dežele.

(Bralno društvo »Mir«) pri Veliki nedelji je imelo osnovalno zborovanje dnes s sledečim vsprejmom: Ob osmih slovesna sv. maša, po sv. maši pa v društveni sobi pri g. Goričanu vpisovanje udov in volitev odbornikov.

(Domača zgodovina.) Včeraj je bila na c. kr. gimnaziji v Mariboru skušnja iz štajarske zgodovine. Navzoč je bil c. kr. okrajni glavar, g. Fr. Kankovský, podžupan v Mariboru, dr. Schmiderer ter nekaj gg. profesorjev. Darila so dobili ti-le četrtošolci: Jožef Limovšek, Arnold Mally, Franc Vajda, Anton Majžer, Matija Slavič in Alojzij Kukovec.

(Okrajni zastopi.) Volitev g. dr. Fr. Jurtela, odvetnika v Šmariji, za načelnika in g. Iv. Anderluha, veleposestnika v Šmariji, za namestnika v okr. odboru v Šmariji je dobila najvišje potrjenje; zatem še volitev g. Antona Svetina, c. kr. notarja na Vranskem, za začelnika in g. barona Wittenbacha za namestnika v okr. zastopu Vranskem.

(Narodna zmaga.) Dne 5. in 6. junija so bile volitve v obč. zastop v Škoflji vasi pri Celji. V vseh treh volilnih razredih so izvoljeni vrli slov. možje. Nemškutarji so v tej občini popolnem »na tleh«.

(Novi denar.) Čedalje več prihaja novega denarja med ljudi, ali ne plačuje se še z njim veliko. Do konca prihodnjega leta bode neki še stari goldinar »vladar«, od dne 1. januarija 1895 pa stopi do cela krona na njegovo mesto.

(Živinoreja.) Na južni železnici je postaja v Vidmu odločena za pregledovanje živine, ki se pripelje iz hrvaških krajev v našo deželo in še dalje. Od dne 1. julija naprej se pregleda ondi živina, predno sme dalje v deželo.

(Požarna bramba) pri Sv. Trojici v Slov. goricah priredi v nedeljo veselico na vrtu gostilne Steinbauer ter upa iz vstopnine toliko denarja, da si kupi društveno bandero. Prav, toda naj odloži potem v zahvalo — nemško povelje!

(Umrli) je pri č. šolskih sestrah v Mariboru s. Koleta Haas po dolgi bolezni, v 57. letu svoje dobe. Naj počiva v miru!

(Tobak.) Leta 1892 se je skupilo za tobak v naši državi, brez ogerskih dežel, 82,474.625 goldinarjev, za 1,246.107 gl. več, kakor leta 1891.

(Za družbo duhovnikov) so od začetka maja do denes vplačali č. gg. Marzidovšek 5 fl., Kolar Ant. 10 fl., Plepelec 13 fl., Čerjak 10 fl., Cinglak 22 fl., Zupanič 2 fl., Kržišnik 1 fl.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jakob Cinglak, kaplan v Selnici za Dravo, prevzame oskrbovanje iste župnije, in je župnija razpisana do dne 14. julija 1893.

Poslano.*

Že v štev. 15 od 13. aprila 1893 ste v odelku »Razne stvari« cenjenega Vašega lista omenili o nekem agentu, kateri se klati po naši škofiji. Omenjeni je že na večih krajih, osobito pri čast. gosp. župnikih, z zvižjačo dobil denar na ime tvrdke Leopold Neufeld in J. E. Tintner na Dunaju. Jaz imam v rokah od obeh teh tvrdk dokazilo, da omenjeni agent, kateri se p. n. gospodom predstavlja pod imenom Ant. Butzman, ni ne pri eni ne pri drugi omenjenih tvrdk prodajalec in ga sploh pri teh tvrdkah ne poznajo. Omenjeni agent je majhne postave s temno rjavo polno brado, potuje z ženo in dvema otrokoma in pravi, da je doma iz Passave na Bavarskem. — Ker sem podpisani zastopnik tvrdke J. E. Tintner na Dunaju, štejem si v dolžnost, da ta slučaj v javnost spravim, naj se p. n. slavno občinstvo takih ljudi obvaruje.

Podgorje pri Slov. Gradcu, dne 2. junija 1893.

Blaž Žrebel.

*) Odgovornost se le prevzame, kolikor postava nalaga. Ured.

Loterije številke.

Gradec 3. junija 1893:	72, 48, 17, 24, 75
Dunaj „ „	88, 12, 38, 50, 47

Služba organista in mežnarja

je do dne 1. oktobra t. l. v Negovi razpisana. Dohodki so pičli — stanovanja tudi ni!

1-5 Cerkveno predstojništvo.

Josip Horvat,

1-3

kamnosek v Račjem,

priporoča svoje izdelke: nagrobne spomenike iz Pohorskega mramorja po najnižji ceni.

Izborno proti boleznim železa

Štajerska deželna Rogaska Tempeljska in Styrijska slatina

Najboljša svežina pijača

vedno sveža napolnitev v novem natakalnem preduhu, kamor se slatina naravnost izliva.

Dobiva se: Pri slatinarstvu v Rogatcu-Slatini, kakor tudi v vseh prodajalnicah mineralnih vod, v specerijskih prodajalnicah in drogerijah, ki so na dobrem glasu. 3-6

Jajca za valjenje

pravih Brama-kokošij, komad 15 kr., holandskih, črnih z veliko belo kapico, komad 15 kr., houdanskih kom. 15 kr., pravih štajerskih kur, komad 10 kr., minorka komad 20 kr., Langshan 30 kr., puranov 30 kr., srebrowyandottes 50 kr., Rammelslohn 15 kr., Cochinchina 25 kr., hamburških Silberprenkel komad 25 kr., velikih štajerskih rac kom. 15 kr. Razpošiljam jajca za valjenje le od čistih živalij, katere so čistost večkrat premirane in sem porok za bile že in pravost sort.

Maks Pauly
Köflah, (Štirsko.)

4-5

Zahvala.

Za jako ljubeznjivo in ogromno vdeležbo pri pogrebu našega blagega moža in očeta, gospoda

Martin Pristernik-a,

nadučitelja,

izrekajo vsem udeležencem, posebno pa domačemu gospodu župniku Zupanič-u, č. gg. župnikoma Zmavc in Galun in č. g. provizorju Šelih-u, ki so brezplačno rajnemu zadnjo ljubezen skazali, gosp. c. kr. nadzorniku Trobej-u, gg. učiteljem in končno vrlim kmetom, ki so svojega učitelja k zadnjemu počitku nesli najiskrenejo zahvalo.

Žalujoči zaostali.

Sv. Ožbalt za Dravo, dne 25. maja 1893.

Išče se v najem

mlin in žaga, ali pa samo mlin na več tečajev v dobrem stanu; zraven mora biti tudi svinjak, hlev in njive. Vzame se tudi gostilna bodi-si v najem ali pa na račun.

Fr. Udovič,

1-3

v Št. Petru pri Novem mestu Rudolfswerth.

Graščinsko oskrbništvo Herberstorf

prodaja od postaje Wildon proti povzetju

jabolčnico
po 100 litrov 8—10 gold. 4

Najbolj po ceni se kupujejo:

najboljši molitveniki, šolske knjige, pisalne in šolske reči, izvrsten konceptni in pisalni papir, vsakovrstni zavitki, pisani papir, svilnati papir v 65 barvah, najboljše karte.

Tiskovine za odvetnike in bilježnike, šole in občinske urade, trgovce itd.

A. PLATZER,

poprej Edvard Ferlic,
gosposke ulice šte. 3 v Mariboru.

Knjigovezarska dela se točno in takoj po ceni izvršujejo.

Da ne bode nobena pomota, prosim, da na tanjko pazite na mojo tvrdko. 16

Razglas.

Pri Sv. Antonu v Slov. gor. bode dne 22. junija živinski in kramarski sejem.

Občina Cerkvenjak, dne 4. junija 1893.

F. Tomšek, predstojnik.

Zaloga mizarskega in pravoskega pohištva

Konrada Wöflinga

Maribor, gosposke ulice št. 28

priporoča bogato asortirano zalogo

žlebenega in narezanega pohištva za spalnice, postrežnih miz, miz za salone, pisarnih in napravnih miz, kakor tudi raznih

tapetovanih garnitur za salone, divanov, balzakov, otoman, sof, kanapejev, naslanjačev, posteljnih vložkov in žimnic.

Tudi vsakovrstnih ptujedeželskih in domačih zrcal in podob

vsake sorte s čednim okvirjem, pozlačenim in črnim, kurnis in roset

po najnižji ceni.

Na zahtevanje razpošiljajo se ilustrovani ceniki brezplačno in franko. 20-20

Kose, kose, kose!

Uljudno se naznanja, da je dobil Josip Široa, trgovec v Žalcu, novo zalogo najboljših kos. Le-te so iz najvlačnejšega in iz najtrdejšega srebrnega jekla izdelane, dvakrat kaljene, prav lahke in posebno lepo speljane.

Taka kosa zdrži ojstrino tako dobro, da jo je treba le malokrat zopet sklepati in da lahko z njo najtrdejšo travo po 100 stopinj neprenehoma kosiš, da si jo s kamenom enkrat nabrusil.

Vsaka opisanih kos ima vsekano znamko poljedelskega orodja in besedo „Garantie“. Slednjo tako koso, če ni dobra, zamenja Josip Široa z drugo novo koso. 1-2

Lepo posestvo,

tako imenovana Uršankova puša v Cmolniku blizu Ruš, ki meri čez 100 oralov in obstoji iz lesa, travnikov, njiv in sadunosnikov, zraven tega še dve žagi v dobrem stanu in mlin se pod roko proda.

Več se poižve v Rušah pri Karničnikovi dedični (erbinji.) 1-2

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik pa je „Duhovni Vrtec“

v IV. natisu. Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 520 straneh še poduk za sveto birmo in 169 svetih pesmij:

v usnje. vezan z zlatim obrezkom. . . . 85 kr.

„ „ „ „ s kopčo 95 „

„Poduk za sv. birmo“ 10 kr.

Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zaupni mož v vsaki fari.

Velevažno, čez četrto stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje vživajoče domače denarstveno podjetje (poroštvni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čegar glavni sedež je na Dunaji, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. državne vlade in čegar vsestransko priznano blagonsno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsaki fari po jednega zaupnega moža z nalogo pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje vživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znamko „201.191. Graz postlagernd“ več poižvedeti. 6-15

Tečaj za zeleno požlahtnjenje trte.

Od 12. do 17. junija vrši se na Borlu pri Ptuji in od 19. do 24. junija v Pišecah pri Brežicah v tamošnjih deželnih trsnicah

viničarski tečaj,

pri katerem imajo deležniki priliko pred vsem zeleno požlahtnjenje trsa in druga ameriansko trto zadevajoča dela praktično si prisvojiti. Dotičnega poduka se sme vsakdo brezplačno udeležiti. Po tem tečaju za požlahtnjenje trsa vrši se tekmovalni tečaj in dobijo taki deležniki, kateri dokazati zamorejo, da so njihovi trsi v rastu napredovali, spričevalo in tudi premije.

Gradec, dne 16. maja 1893.

2-2 Od štaj. dež. odbora.

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Premiran z zlato svetinjo v Bruselu 1892 in s častnim diplomom in zlato svetinjo v Londonu 1893.

Najboljše sredstvo za

želodec,

katero želodec in oprava prebavnih delov života krepeča in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na Dunajski cesti-

Cena 1 stekl. 15 kr.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenic in več. Zabojček z 12 stekl. stane gld. 1.36; s 24 gld. 2.60; s 36 gld. 3.84; s 44 gld. 4.26; 55 stekl. tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5.26; 110 stekl. gld. 10.30. Poštino plača vedno naročnik.

Depôt v lekarnah Bancalari in König v Mariboru. 22-30

Kneipp-ova sladna kava

je edino prava v rdečih štirivoglatih zavitkih s podobo župnikovo in tvrdko

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštne zavitke po gld. 2.10. 1-15

OZGANILO.

Dve mesti deželnih okrajnih živinozdravnikov, prva v Birkfeldu, pol. okraja Weiz, druga v Konjicah, pol. okr. Celjskega, z letno plačo 600 gld. se provizorično umeščate. Definitivno potrjenje sledi po dveletnem službovanju k zadovoljnosti in se provizorična služba vračuni.

Prošnjiki za ti mesti, le diplomirani živinozdravniki, naj pošiljajo svoje prošnje z dokazom o sposobnosti in dosedanjem službovanju, oziroma tudi o skušnji fizikatni, prošnjiki za Konjiško mesto tudi o znanji obeh deželnih jezikov, z rojstnim listom službenim potom najmanj do 20. julija 1893 štaj. dež. odboru.

Gradec, dne 2. junija 1893.

Od štaj. dež. odbora.

Založnik

MOLITVENIKOV

vsake vrste,

v slovenskem jeziku.

Z dovoljenjem visoko-

častitega Ljubljanskega

škofijstva.

MAT. GERBER
LJUBLJANA.

Priporočam se

TRGOVCEM

in dam na debelo

30% do 40%

popusta.

Čenilnik je dobiti na

zahtevanje brezplačno.

6-10